

Megjelent 1917. évi december hó 5-én.

MAGY.

KIR.

SZABADALMI

HIVATAL

SZABADALMI LEIRÁS

71694. szám.

I/h. OSZTÁLY.

Megakasztó- és megállítókészülék helytálló bordájú mechanikai szövőszékekhez.

MASCHINENFABRIK RÜTI VORMALS CASPAR HONEGGER CÉG
RÜTIBEN (SVÁJC).

A bejelentés napja 1916 december hó 20-ika. Elsőbbsége 1916 február hó 12-ike.

Hogy helytálló bordájú mechanikai szövőszékeknek egyes részeknek a szövőszék megállítása alkalmával bekövetkező erős ütés hatása alatti fékezése elkerültessek, a szövőszékeknek ezen ütés befolyásolta részeit, mint pl. a szövőszékállványt és a bordaladatámaszokat erősen kellett méretezni. A mozgórészeknek nagy súlya azonban megakadályozta a szövőszéknek nagy sebességgel való működtetését úgy, hogy a vetéllőellenőrzőkészülék eddigi megállítására berendezett szövőszékek csak korlátozott fordulatszámúval dolgozhatnak.

A helytálló bordájú mechanikai szövőszékekhez a találmány szerint alkalmazott megakasztó- és megállítókészülék már most magában véve ismert szerkezetű behajlítható forgattyúrudakkal működik. A hajtótengelyről lekapsolt bordaladát a találmány szerinti elrendezésnél is megakasztjuk. Hogy azonban a bordalada túlságos előrelengetését elkerüljük, első sorban rúgóellenállás alatt álló szögemelytűvel csuklósan összekötött, a vetéllőellenőrzőkészülék vezérelte megakasztószerkezet — a vetéllő hibás mozgása esetén — behajlítja az egymással tengely útján szilárdan összekötött forgattyúrudakkal és megállítja a szövőszé-

ket, mimellett az nyomban ezután a szögemelytűvel és ennek fékező rúgójával együtt rugalmasan nyugalomba hozza a bordaladát. Emellett az eső fék egymagában fékezi le a megállított szövőszéket.

A szerkezet a szövőszéknek csupán egyik oldalán van elrendezve és a forgattyúrudaknak tengely útján való összeköttetése folytán teljesen biztosan működik, ami egymástól elkülönített, behajlítható forgattyúrudaknál nincs mindig így, mert az egyik behúzó fölmondhatja a szolgálatot. A bordaladának meghatározott helyen való megállítása folytán lehetetlen hogy a láncfonalakat a nyílásban megakadt vetéllő elszakítsa.

A mellékelt rajzok

1—4. ábrái a találmány tárgyának példaképeni foganatosítási alakját négy különböző helyzetben tüntetik föl. Az

5. ábra az eső féket mutatja.

Az (1) hajtótengelyt a (2) bordaladatartóval összekötő (3) forgattyúrudakat két egymással csuklósan összekötött, behajlítható (4) és (5) részek alkotják. A két forgattyúrud (5) részei a (2) bordaladatartókban ágyazott (6) tengely révén vannak egymással összekötve. A baloldali (3) forgattyúrud (5) része a lefelé irányuló (7) karral van

ellátva, amellyel a (2) bordaládatartóban a (8) hasíték és a (9) pecék segítségével vízszintesen vezetett (10) kar van csuklósan összekötve, melynek végén a (11) bevágás van kiképezve.

A (2) bordaládatartón a (12) kiugrás van elrendezve, melynek vége szintén (13) bevágással van ellátva és amelyen a (10) kar kissé túlnyúl.

A (14) szövőszékállványon (2. ábra) a (16) csapon a (15) szögemelő van forgathatóan ágyazva. E (15) szögemelőnek rövidebb, vízszintes (17) karja a (18) rúgó nyomóhatása alatt áll, mimellett a (19) ütköző csavar határolja a (17) kar fölfelé lengését. A (15) emelő függélyes (20) karjának felső végével a háromkarú (21, 22, 23) emelő, az ú. n. megakasztókészülék van csuklósan összekötve. Ennek hátsó (21) karja csúcsosvéggel van kiképezve, amellyel a bordaláda előrelengése alkalmával a (10) kar és a (12) kiugrás behasított végei kapcsolódhatnak. A (21) kar továbbá a (24) görgőt hordja, amely alá a bordaládán ágyazott és a (26) vetelőfióknyelv hatása alatt álló (27) vetelő ellenőrzőemelőnek vízszintes (25) karja nyúlhat oly célból, hogy a (28) vetelő helyes járásánál a (21) kar hátsó végét az alább ismertetendő módon a (10) kar és a (12) kiugrás körletéből kiemelje. A megakasztókészülék mellső (22) karja arra való, hogy a (29) megállítóemelőt kikapcsolja, míg a megakasztókészülék alsó (23) karját a (21) karra akasztott (30) rúgó a (31) ütközőcsavar felé húzza. Az utóbbi a (15) szögemelő (20) függélyes karján van elrendezve és nemcsak ütköző gyanánt szerepel, hanem a (21) kar magassági beállítására is való.

Az ismertetett megakasztó- és megállító-szerkezet működési módja a következő:

A vetelőnek a vetelőfiókba való helyes befutásánál a (24) görgőre ható (27) vetelőellenőrzőemelő a megakasztókészülék (21) karját a (10) karnak és a bordaláda (12) kiugrásának körletéből kiemeli (4. ábra) úgy, hogy a (3) forgattyúrúdak kinyújtott állapotban maradnak (l. az 1 és 4. ábrákat,

ahol is a bordaláda hátsó, illetve mellső szélső helyzetében van).

Ha ellenben a vetelő nem fut be a bordaláda, illetve nem fut be egészen, akkor a vetelőellenőrzőemelő nyugugalomban marad és ennek folytán a (21, 22, 23) megakasztókészülék (21) karja a (10) kar és a (12) bordaládakiugrás körletébe jut (2. ábra). A bordaláda előrelengése alkalmával már most mindenekelőtt a (10) kar a megakasztókészülék (21) karjához ütközik, minek folytán a (3) forgattyúrúdak behajlanak úgy, hogy a forgattyútengely és a bordaláda közötti merev összeköttetés megszűnik.

Röviddel a (3) forgattyúrúdak behajlása után a (2) bordaládatartó (12) kiugrása ütközik a megakasztókészülék (21) karjához (3. ábra). Ennek folytán az utóbbi jobbra tolódik és a megakasztókészülék mellső (22) karja a (29) megállítóemelőt kikapcsolja. Egyidejűleg a (18) rúgó a (15) szögemelő útján fölveszi a hajtóművéről lekapcsolt bordaláda ütést. Ez az ütés enyhe, minthogy a bordaládát, mely a megállítás alkalmával a hajtóműből ki van kapcsolva, lényegesen könnyebb alakban képezhetjük ki. A hajtótengely megállítása pontosan úgy történik, mintha azt kézi erővel, a beverővilla vagy a lánellenőrzőkészülék útján indítottuk volna meg, míg a hajtótengely lefékezését ismert módon a (29) megállítóemelő kiváltotta (32) esőfék esése idézi elő (5. ábra). A megakasztókészülékkel összeköttetésben álló egyéb fékre nincsen szükség.

A szövőszék megindítása alkalmával ismét kinyújtjuk a (3) forgattyúrúdakat, mire a megakasztó- és megállító-készülék ismét működésre kész.

SZABADALMI IGÉNY.

Megakasztó- és megállító-szerkezet helytálló bordájú mechanikai szövőszékekhez, melynél hibás vetelőmozgás esetén a tolórúd behajlanak és mely a hajtótengelytől megszabadított bordaládát megakasztja, jellemezve azáltal, hogy a rúgóellenállás alatt álló szögemelővel csuklósan összekötött, a vetelőellenőrző-

készülék hatása alatt álló megakasztó-
készülék hibás vetélőmozgás esetén első
sorban a (6) tengely segélyével egy-
mással mereven összekötött forgattyú-
rudakat behajlítja, a szövőszéket meg-

állítja és nyomban ezután a szögemel-
tyűvel és ennek fékezőrúgójával együtt
rugalmasan nyugalomba hozza a borda-
ládát, mimellett az eső fék egymagában
fékezi le a szövőszéket.

(1 rajzlap melléklettel.)

Megakasztó- és megállítókészülék helytálló bordájú mechanikai
szövőszékekhez.

MASCHINENFABRIK RÜTI VORMALS CASPAR HONEGGER
CÉG RÜTIBEN (SVÁJC).

